Mellem sikkerhed og usikkerhed

Månedens lederrefleksion, oktober 2019

Reflex
Svendsagervej 72
5240 Odense NØ

+45 2178 5767
reflex@pc.dk

Den kreative muligheder ligger
på grænsen mellem sikkerhed og usikkerhed
og fordrer et trygt rum!

Tidligere på måneden fik jeg mulighed for at kigge ind i det kreative værksted hos instruktør Jens Krogsgaard og opleve hans arbejde med at opsætte den nyskrevne opera 'Lille Soldat' på Den Fynske Opera.

Sammen med ca. 40 deltagere på lederkonferencen 'Creative Leadership in 2020' så jeg Jens Krogsgaard instruere sangerne i en af operaens scener. Der var særligt to ting, jeg lagde mærke til. Den ene var, hvor stor effekt selv små justeringer i bevægemønstre og koreografi kan forårsage. En hånd bevæget på en ny måde og en kropsbevægelse ud mod publikum – og pludselig optræder sangeren med meget større tyngde og autoritet i rollen. Det andet var en situation, hvor pianisten spontant anerkendte en sangers præstation med ordene: "Det har aldrig været bedre!" Hvorpå sangeren strålede, klappede i hænderne og så yderst glad og tilfreds ud.

Normalt oplever man først sangere og skuespillere, når de har lært deres roller og fremfører dem i den endelige udgave ved den færdige forestillingen. På konferencen fik vi lov at opleve sangerne midt i den kreative proces, hvor de bevægede sig på grænsen mellem sikkerhed og usikkerhed. Sikkerheden, fordi det drejede sig om dygtige sangere, der er vant til at synge store og klassiske operaer for et stort publikum. Usikkerheden, fordi de skulle lære en helt ny opera og ikke havde noget at læne sig op ad, men skulle bevæge sig ud i ukendt land sammen med instruktøren.

En af sangerne sagde til mig efter en tidligere prøve: "Hvis der er noget, en leder kan lære af det her, så er det at anerkende det mod, der skal til for at optræde. Det kræver et trygt rum, for man er hele tiden ude på kanten af det, man kan, og man udleverer hele tiden sig selv." Hvis du som leder vil skabe kreativ udvikling i dit lederteam eller i din virksomhed, så må du altså skabe rum, hvor I sammen bevæger jer ud på kanten mellem sikkerhed og usikkerhed, men det skal samtidig være rum, der er så trygge, at dine medarbejdere tør at udlevere sig selv og tør bevæge sig ud på kanten af det, de kan.

Det var det, Jens Krogsgaard som instruktør hele tiden gjorde sammen med sangerne. Under prøven vekslede han mellem at trække sig tilbage og lade sangerne prøve sig selv af, forsøge sig frem og vise, hvad de kunne, og så at gå tæt på, lytte til dem, snakke med dem og komme med feedback og forslag til, hvordan det også kunne gøres. Dagen inden konferencen så jeg ham bruge rigtig meget tid alene med en af sangerne med den begrundelse, at selv de dygtigste sangere har brug for, at instruktøren er sammen med dem i den vanskelige og usikre situation, hvor de skal lære noget helt nyt. Den førnævnte spontane anerkendelse af selv samme sangers præstation og den lige så åbenlyse og umiddelbare glæde over at magte scenen fra sangerens side skal helt sikkert ses i dette lys.

Og så bemærkede jeg, at selv om operaen handler om krig og død og sorg, og selvom sangerne ind imellem var både frustrerede og kom til kort, så foregik prøverne hele tiden i en let og utvungen atmosfære og var hele tiden præget af humor og gode grin. I virkeligheden var denne atmosfære nok en del af det trygge rum, der gjorde det muligt for sangerne, at udlevere sig selv og bevæge sig ud på kanten.

Fordi kreative rum er usikre rum, må vi som ledere arbejde på at skabe en tryg og let atmosfære i rummet. I kreative processer kommer vi nemlig i kontakt med vores egen uformåen og manglende kompetencer, vi bevæger os ud på dybt vand, kommer på glat is og skal hele tide bevæge os på grænsen af det, vi kan og magter. Der er derfor brug for tryghed og ledelsesmæssigt nærvær, der er brug for lytten og gode refleksioner, og der er brug for en anerkendende tilgang med spontan ros, når tingene lykkes. Og så gør det ikke noget, at vi også kan grine sammen og joke af både os selv og hinanden midt i det hele.

Det færdige resultat kan du se i Den Fynske Opera i starten af november – og det vil jeg gerne opfordre alle til at benytte sig af!

Lille Soldat

Den Fynske Opera

1.-9. november 2019

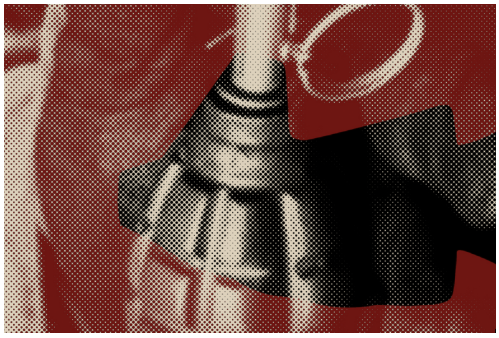

Månedens lederrefleksion udsendes til samarbejdspartnere, ledere og konsulenter, der beskæftiger sig med ledelse og ledelses-refleksioner.

Du skal være velkommen til at sende **Månedens lederrefleksion** videre til andre, der kan få glæde af den. Nye læsere kan komme på mailing-listen ved at sende en mail til Reflex. Ønsker du *ikke* at modtage **Månedens lederrefleksion**, kan du afmelde dig via link i mailen eller ved at give besked pr. mail, så vil du blive slettet af listen.

Ønsker du at sætte fokus på lederskabet og dets udvikling – inspireret af kunstens verden – så kontakt mig og hør nærmere!

Mvh. Lars Peter Nielsen, reflex@pc.dk